

המתנה לבני התורה

בס"ד גליון לא' פרשת אמור ה'תשע"ט

גליון שבועי להניחי הישיבות בני התורה המקורבים לאורו של רבינו הקדוש "ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

מאמר בפנימיות הפרשה, משרשי הדברים עד לעובדא ולמעשה

הדשתי קרבתי

~ 'תספרו' את עצמכם ~

ד. וספרתם לכם: יש שני מיני ספירה – יש את הספירה של מהרה (נדח, זכה, יולדת), שאין בהם מצוה 'לספור', אלא הכוונה 'להמתין', והספירה היא רק היכי תמצוי שלא לשכוח להמתין. לעומת זאת ספירת העומר – יש מצוה 'לספור', ולכן כתוב 'וספרתם לכם'. נולגבי היובל, מסתפק הרמב"ן אם הוא כמו הספירה הראשונה, או שגם בזה יש מצוה על הבית דין לספור בפה.

ביאור הפנימיות

'המתנה' לקבלת התורה

והנה בוודאי אם יש מצוה 'לספור בפה', אינה ספירה של המתנה בעלמא, בין זמן קציר שעורים לזמן קציר הטים, אלא יש דברים בגו. והעניין הוא כפי המבואר בראשונים ובכל הספרים, וכבר מובא בזהר הקדוש – שהספירה היא לקראת קבלת התורה בשבועות.

כשיצאו ממצרים, יצאו על מנת לקבל את התורה, וכמו שכתוב 'בהוציאך את העם ממצרים, תעבדון את האלוקים על ההר הזה'. ולכן, מיד כשיצאו משם, החלו לספור את הימים, מתוך תשוקה להגיע לקבלת התורה. וכך גם בכל שנה, לאחר חג הפסח שבו אנו יוצאים ממצרים – אנו סופרים את הימים מתוך ציפיה והשתוקקות לחג השבועות שבו אנו מקבלים את התורה מחדש.

אמנם צריך ביאור: א. מדוע נצרכת המתנה הזאת. ומדוע לא קבלו את התורה מיד, מאחר שזה כל התכלית של יציאת מצרים. ב. אם הספירה היא מתוך ציפיה והשתוקקות לקבלת התורה, היה לנו לספור את מניין הימים שנתרו, ולא את מניין הימים שעברו. ג. מדוע נקראת ספירה זו 'ספירת העומר', ולא 'ספירת קבלת התורה'.

'הכנה' לקבלת התורה

בזהר הקדוש מבואר, שקרבן העומר הוא כמו קרבן סוטה ונכמובן מדברי הגמרא. וכמו שקרבן הסוטה 'בודקת' אותה אם היא טהורה או לא, כך קרבן העומר הוא 'בדיקו דאשת היל' לראות אם אנו ראויים.

ואחר הבדיקה הזאת, מניעים ימי הספירה, שהם ימי טהרה. כמו שהאשה מטהרת עצמה לבעלה במשך שבעה ימים, כך אנו מטהרים עצמנו במשך שבעה שבועות ונהחילוק הוא, שבטהרה פרטית די בשבעה ימים, ובטהרה כללית צריך שבעה שבועות (אור החיים).

ולכן מובנת השייכות בין ספירת העומר לקרבן העומר, כי שניהם עניינם אחד – להכין את נפשותינו לקבלת התורה, על ידי ה'בדיקה' של הקרבן, והספירה שלאחריה. וכן מובן, מדוע צריך להמתין בין יציאת מצרים לקבלת התורה – כדי לטהר את עצמנו ולהכין אותנו שנהיה ראויים לכך. וכמו שאומרים בתפילה שאחר הספירה 'כדי לטהרנו מקליפותנו ומטומאתנו'.

וגם מובן, מדוע סופרים את הימים שעברו ולא את הימים שנתרו, כי אין זה סתם המתנה, אלא המתנה של הכנה, שבזה חשוב לספור את הימים שכבר

פרשת אמור היא הפרשה השמינית מסדר ויקרא. תחילת הפרשה עוסקת בענייני הכהנים [קדושתם המיוחדת, והזהירות ממום וטומאה]. המשך הפרשה עוסקת בענייני הקרבנות [שלא להביא בעלי מומין]. והחצי השני של הפרשה עוסקת בענייני המועדות [שאמנם אינם שייכים לכהנים ולקרבנות, אבל מחמת שהם ימי קרבנות, לכן נכתבה פרשה זו בחומש ויקרא (רמב"ן)].

המועדות הם: חג הפסח, חג השבועות, ראש השנה, יום הכיפורים, וסוכות ובודרך רמז, נרמזו גם כן הנוכה ופורים בסיום הפרשה, בפרשיות של הדלקת המנורה ולחם הפנים, כמבואר בספרים. אמנם בתוך סדר המועדות – בין פסח לשבועות, יש שתי פרשיות נוספות, והם: קרבן העומר, וספירת העומר.

שני עניינים אלו, לכאורה אינם חלק מ'המועדות', אבל אם נכתבו בפרשה זאת, כנראה שיש להם כן שייכות. כמו כן, הזמן שקוראים פרשה זו בכל שנה הוא בימי ספירת העומר, ובוודאי אינו במקרה (כמבואר בספרים). ואם כן, יש להבין מה עניינם של קרבן העומר וספירת העומר, ומה השייכות שלהם לפרשה זו.

התמיהות בפרשה

א. מה עניינה ותכליתו של קרבן העומר, ומפני מה היה בא מן השעורים [כמבואר בגמרא (מנחות סח:)] – שלא ככל המנחות, שהם מוחטים.

ב. מה עניינה של הספירה, ומדוע היא מקושרת לקרבן העומר. וגם ל'מנחה חדשה' שמקריבים בחג השבועות.

ג. מהי ההדגשה 'וספרתם לכם', ומה העניין של השבע שבתות. ובכלל, מדוע כל הספירה מקושרת לעניין 'שבת' – 'ממחרת השבת' 'שבע שבתות' 'ממחרת השבת השביעית', בפרט שבאמת אין הכוונה לשבת כפשוטו.

ביאור הפשט

א. קרבן העומר: את התבואה החדשה אסור לקצור, וכל שכן לאכול. עד שיקריבו ממנה קרבן 'ראשית', והוא קרבן העומר, שמתיר את התבואה החדשה באכילה. ועדיין אינו מתיר את התבואה החדשה למנחות, עד שמקריבים שתי הלחם בשבועות (רש"י, ורמב"ן).

ב. שעורים: הלכה למושה מסיני (רמב"ם, ספר המצוות, עשה מד). והטעם, מבואר בגמרא, שכשם שבקרבן יחיד – יש מן החיטים (כל המנחות) ויש מן השעורים (מנחת סוטה). כך בקרבן ציבור – צריך להיות גם מן החיטים וגם מן השעורים.

ג. הספירה: בניסן הוא קציר שעורים, ובשבועות הוא קציר הטים. ומשניהם צריך להקריב קרבן ראשית. ולכן, מבאר הכתוב שיקריבו בתחילה 'ראשית השעורים', ואז ימנו המישים יום עד שיגיע קציר הטים, ויקריבו 'ראשית החיטים' (רמב"ן).

עברו, שבהם נעשתה כבר הכנה, ועל ידם אנו קרובים וראויים יותר לקבלת התורה.

צמצום והגבלות – כדי לקבל תורה

מהי המשמעות של 'הבדיקה' ו'הטהרה' הזאת? בפשטות, נראה שבכדי לקבל את התורה – תובעים מהאדם יותר 'רצינות' וגילוי מוכנות, כדי שיהיה ראוי לכך. ולשם כך, עלינו להראות בימי ספירת העומר יותר רצינות בלימוד התורה וקיום המצוות, כדי להראות ש'כדאי' לתת לנו שוב את התורה.

אך בוודאי לא זאת הכוונה. כי אם כן, ביציאת מצרים – שעדיין לא קבלו התורה – איזה 'רצינות' הם היו יכולים להראות, והרי עדיין לא היה להם תורה לעסוק בה, ולא מצוות לקיים. ויותר מזה, שהרי אין לך גילוי רצינות יותר מיציאת מצרים בעצמה, שעליה נאמר 'לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה', ובפרט בקריעת ים סוף, שנכנסו לים במסירות נפש, וכי צריך יותר מכך.

אלא הכוונה היא להיפך ממש. ההכנה לקבל התורה – דורשת מהאדם מוכנות 'לוותר' ולהצמצם. כל המהלך של קבלת התורה היה מלווה בהרבה צמצומים והגבלות. משה רבינו נצטווה על ידי הקב"ה 'הגבל את ההר וקדשתו', ובסמוך ממש לקבלת התורה, הוצרך לרדת שוב ולהזהיר אותם על כך לבל 'יהרסו אל ה' לראות'.

בשמדברים על קבלת התורה – התמונה המצטיירת לעינינו, הוא לעלות גבוה ולהיות משהו אחר, רוחני ונעלה, ואפילו מנותק. כל אחד יש בו רצון לקבל את התורה, אבל בתנאי שהתורה תהפוך אותו למשהו אחר, ושהוא יצליח להיות דבוק בה כל הזמן, ולהיות תלמיד חכם קרוש וצדיק.

ההאמת היא להיפך ממש, התורה ניתנה לנו ולא למלאכים, רק משום שאנו בני אדם ולא מלאכים. ר' בני אדם' הכוונה שיש לנו גוף ויצר הרע, ואנו נמצאים בעולם מוגבל, ויש לנו הרבה הגבלות וצמצומים, והתורה לא הולכת 'להוציא' אותנו משם, אלא 'להיכנס' לשם, ולהדריך אותנו כיצד להיות נכון בתוך הצמצום הזה.

ולכן, ההכנה לקבלת התורה, היא לבדוק אותנו ולהכין אותנו – שנהיה מוכנים לקבל את ה'הגבלות' וה'צמצומים', ואז, לקבל את התורה נכון. וזה הסוד של קרבן העומר וספירת העומר, וכמבואר בליקוטי הלכות בכמה מקומות, וכדלהלן.

עומר שעורים – מאכל בהמה

קרבן העומר – במקביל למנחת סוטה – מקריבים משעורים, שהם מאכל בהמה. בסוטה הטעם לכך הוא משום ש'היא עשתה מעשה בהמה, לכך תביא מאכל בהמה'. ובקרבן העומר גם כן הטעם דומה מאוד.

ההתחלה של כל אחד הוא מדרגה של בהמה. הוזהמה של הגוף ושל העולם – גם אם זוכים שלא לעשות עבירות – הוא מעמד של בהמה, כל שכן אם נופלים הלילה בדברים אסורים ומאוסים, והרי 'אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא'. נמצא שההתחלה [של כל שנה ושל כל דרגה] היא ממצב של 'בהמה'.

השאלה איך מתייחסים לכך. ויש לכך שתי גישות הפוכות, ששניהם טעות. הגישה הראשונה היא להתעלם, ולא להשוב על כך – אלא כאילו אין אני בהמה. והגישה השנייה היא – להתקבע בכך, כלומר, אכן אני בהמה, ואם כן – זה מה שאני וזהו. ושניהם אינם אמת, כי להתעלם מכך זוהי רמאות שלא יכולה להצליח, ולהתקבע בכך הוא עוד יותר טעות, כי אין הכי נמי – כעת אני בהמה, אבל לכך נוצרתי כדי להתקדם מבהמה לאדם.

קרבן העומר – וספירת העומר

ולכן, ההתחלה היא בשתי דברים: א. להאמין באמונה שלמה, ש'מלא כל הארץ כבודו'. וגם במקום שבו אני עומד – יהיה איזה דרגה שיהיה – השם יתברך נמצא כאן וקרוב אלי. וכמו שאמר חז"ל 'אם יאמר לך אדם היכן

אלוקיך, תאמר לו בכרך גדול של רומי'. ב. לעשות איזה תנועה קלה של התרוממות, משהו קטן של התאפקות בסור מרע, או של התגברות בעשה טוב. משהו ממש. ולהחשיב את זה.

והם שני החלקים – קרבן העומר וספירת העומר. קרבן העומר – ענינו לקחת את המאכל בהמה, ולהביא אותו לבית המקדש, כלומר, גם החלק הבהמי והמזכב הבהמי, אינו מנותק מהשם יתברך. ולכן, מביאים אותו לבית המקדש ומניפים אותו להשם יתברך. ובוה עוצרים רוחות רעות ומללים רעים, שכל שליטתם הוא משום שנדמה כאילו השם יתברך אינו נמצא כאן, וממילא יש להם שליטה. אבל כשמגלים שהשם יתברך מלא כל הארץ כבודו אין להם שום שליטה.

ומיד לאחר מכן, צריך להתחיל לטפור. 'ספירה' היינו להחשיב את הדבר. ובדרך כלל אין אנו מחשיבים אלא דברים גדולים, ורק אותם אנו סופרים, אבל בספירת העומר – מתחילים לטפור פעולה קטנה מאד של 'עומר' [שהיא מדה קטנה] 'שעורים' [שהיא דרגה נמוכה]. וזה ההתחלה להתרומם מהמצב של בהמה, דרגה אחר דרגה – כל פעם בעוד דבר קטן – עד שמגיעים לחג השבועות, ומקריבים מנחה מחיטים, שהיא מאכל אדם.

קרבן העומר – היא 'בדיקה'. כמו שבדקים את הסוטה לראות אם יש בה נאמנות לבעלה, כך בדקים אותנו אם יש לנו נאמנות לד'. והנאמנות נבדקת דווקא במקום שמרגישים לכאורה רחוקים, ואז יש את הנסיון לבגוד, מתוך הרגשה שכאן אין נוכחות של 'בעלה', אבל אם יש נאמנות, יודעים ומאמינים שגם במצב הזה אנחנו 'אשת איש', כי מלא כל הארץ כבודו. וספירת העומר היא 'טהרה', דהיינו הדרך להיטהר מוזהמת הבהמיות, ולהתקדם לדרגת אדם.

וזה ההכנה לקבלת התורה. את התורה אי אפשר לקבל ממקום של 'מלאך', ואפילו לא ממקום של 'אדם' – אם איננו נמצאים שם. את התורה יכולים לקבל רק: א. כשמכירים באיזה מקום אני – ולא מתבלבלים מזה, אלא משתמשים בכח התורה כדי לגלות שהשם יתברך נמצא גם כאן. ב. כשלא 'משלימים' עם זה, אלא רוצים להתקדם, ומאמינים שכל צעד קטן, הוא התקדמות. וזה כל מה שהתורה רוצה מאתנו.

וספרתם לכם – כל אחד ואחד

את הספירה הזאת צריך כל אחד לעשות בעצמו, כמו שדרשו חז"ל מהפסוק 'וספרתם לכם' – כל אחד ואחד. כלומר, קבלת התורה, וההכנה אליה – הם באופן פרטי, של כל אחד ואחד לעצמו.

כי יש שני מיני נסיונות – מבחון ומכפנים. מבחון – יש את הנסיונות שמושכים החוצה, אם זאת על ידי היצר הרע, ואם זאת על ידי קרירות וליצנות שמוגיע מבחון. אבל יש גם נסיון מכפנים – דווקא על ידי היצר טוב, ועל ידי ה'רצינות' והחמימות שרואים מכפנים, שעל ידי זה מרגיש את עצמו חלש ורחוק, ומאבד את החשק ואת הכח לעשות את שלו, מאחר שממילא לא יהיה 'כמו שצריך' וכמו חבריו.

ובאמת, אין שום שייכות בינו לבין חבריו, אלא כל אחד יש לו את החלק שלו, ואין שני אנשים שווים בשום אופן בעולם. כי אם התורה היתה נמדדת ב'כמות', יכול להיות כעין תחרות מי מקיים יותר, ומי מביא יותר 'כמות', אבל מאחר שהתורה הוא 'בדיקת וטהרת אשה לבעלה' – אין זה מתבטא בכמות אלא במהות, ובמהות – לכל אחד יש משהו מיוחד שאין לאף אחד.

ולכן, הדרך לקבלת התורה, היא רק כאשר כל אחד סופר לעצמו, ואינו מסתכל לצדדים – לא בחוץ, לאלו שלועגים לו, ולא בפנים, לאלו שמחלישים דעתו. אלא עוסק בחלקו האישי, ומאמין שזה יקר בעיני השם יתברך יותר מכל אדם אחר שבעולם. ואז זוכה להגיע לייחוד הפרטי שנעשה בשבועות, בין החתן – השם יתברך, לבין הכלה – הוא בעצמו.

הרש: ניתן לשמוע את השיעור של מאמר זה

בכו 'חניכי הישיבות' – ברסלב: 077-31-40-331 בשלוחה 30

התורה הנלמדת: ליקוטי מוהר"ן, חלק א' תורה ג'.

על הפרשה ||| פנינים על פרשת השבוע לאור תורה זו

מצוות הכהונה

הנה הכהנים הוזהרו בפרשות על ג' עניינים: שלא להיטמא למת, שלא לקרוח קרחה ולא לשרוט, ומצוות בקדושת הנישואין שלא לישא גרושה והללה וכו', ועפ"י דברי רבינו"ל במאמר זה יש לבאר שכל אלו הדברים הם בחינה אחת ותלויים זה בזה, ועניינם תיקון הניגון דקדושה, כי הכהנים עוסקים בקרבנות שהם בחי' תיקון הניגון דקדושה, בבחי' בירור רוח האדם מרוח הבהמה (כמבואר בליקו"ה הל' אפוטרופוס ה"ג אות ז) וע"כ הם צריכים להיות שלמים בבחי' תיקון הניגון, וע"כ יש להם מצוות מיוחדות שהם בחינה זו של תיקון הניגון.

איסור טומאה למתים

כי המיתה היא בחי' הפרדת הנפש מן הגוף שהוא בחי' סטרא דמותא, שזוהו בחי' שורש הניגון של הסטרא אחרא, כי הניגון דקדושה הוא ע"י ייחוד הקול עם הדיבור, וקול ודיבור הם בחי' גוף ונפש (כמבואר בהל' אפוטרופוס ה"ג אות יד ובאות ה), וע"כ המיתה היא בחי' התגברות העצבות, התגברות הניגון דסטרא אחרא, וע"כ הכהנים צריכים להיזהר בזה ביותר.

קדושת הברית

וע"כ הוזהרו על מצוות יתירות בקדושת הברית, כי עיקר בחי' הניגון דקדושה תלוי בקדושה זו שהיא שורש ההיות של האדם (וכמובן מהמעשה של גילוי תורה זו וכמובא בטובות זכרונות, ובאמת קדושה היא עיקר חיבור גוף ונפש כראוי שממנה הוא שלימות הניגון שהוא ע"י ייחוד קול ודיבור, וכן מובן בליקו"מ סי' כז יעו"ש), וע"כ הוזהרו הכהנים ע"ז ביותר.

קרחה ושריטה

וכן האיסורים שלא לקרוח קרחה ולשרוט שריטות שהוא בחי' התגברות העצבות, שהוא עיקר בחי' הניגון של הסטרא אחרא שהיא בחי' כבודת ועצבות, כי כן הוא דרך העכו"ם לעשות כן על מתיהם מהמת שנמשכים אחר העצבות, אבל ישראל הוזהרו ע"ז מאוד, ובפרט הכהנים שהם צריכים להיזהר ביותר מניגון של סטרא אחרא.

ובאמת הוא עניין פלא שהרי גם ישראל הוזהרו ע"ז ולמה נכתבה אוהרה מיוחדת ככהנים, ובאמת הם למדים זה מזה לעניין דינא (כמבואר במכות כא ע"א ובקידושין לה ע"ב) אבל צריך ביאור מה שנכתב באופן כזה, אבל על פי הנ"ל יומתק מאוד, כי באמת גם ישראל הוזהרו בזה כי כולם צריכים להיזהר מהניגון של הסטרא אחרא, אבל הכה של ישראל לזכות לזה הוא ככה הכהנים שעוסקים בתיקון עניין זה ביותר, וע"כ נכתב עניין זה אצלם בפרשות כי הם צריכים להיזהר בזה ביותר, ומכוחם נשפע עניין זה לכל ישראל, אלא שישאל צריכים ג"כ אתערותא דלתתא ע"י הזדירות מקרחה ושריטה אבל שורש העניין הוא ככה הכהנים, וכן גם באיסורי הנישואין, גם לישראל יש איסורי נישואין, אלא שלכהנים יש איסורים נוספים, כי הם צריכים להתקדש ביותר, ומכוחם נשפע קדושה גם לישראלים.

מצוות הכהן גדול

ועל כן הכהן גדול צריך בכל זה זהירות יתירה אף יותר מהכהנים, ואסור לו להיטמא לשום מת, וכן צריך להיזהר ביותר מהעצבות וכמוש"כ 'ומן המקדש לא יצא כי נזר משהת אלקיו על ראשו', כי הוא עוסק ביותר בהמשכת הניגון

דקדושה, ועל כן צריך להיזהר מאוד שלא יאחזו בו אפילו אחיזה קטנה של עצבות.

מקראי קודש

ובהמשך הפרשה מובא כל הימים טובים מקראי קודש שבהם הוא עיקר הארת השמחה והניגון דקדושה, וע"כ מקריבים אז קרבנות מיוחדים, כי הקרבנות הם בחי' תיקון הניגון דקדושה שמאירה ביותר בימים אלו (ובאמת בלשון הפסוק משמע שעיקר המקרא קודש הוא מהמת הקרבנות, וכמוש"כ 'אלה וכו' מקראי קודש להקריב אשה לה' ועיו"ו ברמב"ן מה שכתב בזה).

איסור מלאכה ביום טוב וביום הקרבת קרבן יחיד

ובאמת על פי הנ"ל יש לבאר בזה עניין פלא והפלא דהנה מובא בתוספת בפסחים (דף נ ע"א) דברי הירושלמי שביום שאדם מביא קרבן הוא אסור בעשיית מלאכה, וכתבו תוס' שמשמע דהוא דאורייתא, והדבר פלא היכן המקור לאיסור זה וגם מה עניינו.

ונראה שזה פסוק מפורש בפרשתנו, 'אלה מועדי ה' מקראי קודש וכו' להקריב אשה לה', מלבד שבתות ה' ומלבד מתנותיכם ומלבד נדריכם ומלבד כל נדבותיכם, ובפשטות היינו שאז מקריבים קרבנות, מלבד מה שמקריבים בשבתות ה' והנדרים והנדבות, אבל על פי הירושלמי הנ"ל יש לומר דפירוש הפסוק 'אלה מועדי ה' אשר תקראון מקראי קודש להקריב אשה', היינו שאלו הם הימים הקבועים שהם מקראי קודש 'להקריב אשה' היינו בשביל הקרבת הקרבן שבהם, מלבד שבתות ה' שהם גם מקראי קודש, ומלבד מתנותיכם ונדבותיכם ונדבותיכם שהם גם מקראי קודש, היינו ביום הקרבתם ודו"ק.

ובזה מיושבת קושיה עצומה למה ראש חודש מותר בעשיית מלאכה, שהרי על כל יום הקשו כן בירושלמי ותירצו דמזאספת דגנך' מזה מבואר שמוותר במלאכה, אבל מה נאמר על ר"ה, וכן הקשה הפמ"ג (באו"ה סי' כה משבצ"ז סקט"ז), ועל פי הנ"ל ניהא כי בפסוק זה שמבואר האיסור מלאכה הוזכר שבת ומועדים והושמט ר"ה, מזה מוכח בהדיא שמוותר במלאכה ודו"ק, ועל פי הנ"ל יתבאר הטעם לזה כי בכל יום שמקריבים קרבן שהוא בחי' בירור הניגון דקדושה, מאירה ביותר הארת הניגון דקדושה עד שהוא בבחי' יו"ט ואסור בעשיית מלאכה.

לקט שכחה ופאה בפרשת המועדות

וזה מה שהוזכר באמצע פרשת המועדים עניין לקט שכחה ופאה, וברש"י הביא מדברי הו"ל שדרשו בזה דרש 'אמר רבי אבדימס רבבי יוסף מה ראה הכתוב ליתנה באמצע הרגלים, פסח ועצרת מכאן וראש השנה ויום הכפורים וההג' מכאן, ללמדך שכל הנותן לקט שכחה ופאה לעני כראוי, מעלין עליו כאילו בנה בית המקדש והקריב קרבנותיו בתוכו' והעניין צריך ביאור.

ואולי עפ"י הנ"ל יש לרמוז בזה על פי המבואר במאמר שהחוט של חסד מגן לזכות ללימוד לשמה שע"ז זוכים לשלימות הניגון, ובהמשך המאמר בביאור הרב"ב מבואר לכאן שגם החסד כפשוטו מביא לזה [שהרי מביא את בחינת אברהם שעשה אשל שהוא בחי' חסד, שע"ז נמשך התיקון הנ"ל], וע"כ ע"י לקט שכחה ופאה שהוא בחי' גמ"ח מאירה ביותר הארת הניגון דקדושה שמאירה ביו"ט, וזה בחינת מה שאמרו שהוא כאילו בנה בית המקדש והקריב קרבנותיו, היינו שע"ז מאיר הניגון דקדושה כמו שמאיר בהקרבת הקרבנות בבית המקדש.

הנה התפילה כל מהותה היא שיר וניגון דקדושה, ובפרט בשחרית שמאריכים מאוד במזמורים ושירות ותשבחות, ואולי כי הארת הניגון דקדושה מאירה ביותר ע"י בחי' החסד שהוא בחי' אברהם אבינו וכמבואר במאמר.

ומתחילים כברכות השחר שהוא בפשיטות שיר ושבה על כל פרטי הבריאה שהוא בחי' ניגון דקדושה בפשיטות, כי רואים את הניגון של העולם, מה שהעולם מלא חסדים על כל פרט ופרט, פוקה עיוורים, מלביש ערומים, מתיר אסורים, וכל שאר הברכות, וכן הניגון על עצם נקודת היהדות, שלא עשני גוי, שלא עשני עבד, שלא עשני אשה, וכמו כן מברכים ברכה מיוחדת על הגוף והנשמה, אשר יצר על יצירת הגוף ואלקי נשמה על יצירת הנשמה (כמובא ברמ"א סי' ד' ס"א ובמשנ"ב שם), שזה בחי' קול ודיבור שהיא עיקר שלימות הניגון דקדושה (וכמבואר בליקו"ה הל' אפוטרופוס ה"ג אות יד), ומסיימים בברכת המעביר שינה שמודים על מה שהשי"ת מעביר את השינה שהיא בחי' הניגון של הסמרא אחרא שהוא בחי' כבודות ושינה, שע"ז מתגלה הניגון דקדושה שהוא היפך מבחי' השינה, רק אדרבא התעוררות להשי"ת מכל מקום שהוא, ועל כן מתפללים שנזכה להתרגל בעסק התורה כי זהו עיקר העצה לזכות להניצל מהניגון דסמרא אחרא כמבואר במאמר.

ברכות התורה

ואח"כ מברכים ברכות התורה, ומבקשים בקשה מיוחדת שנזכה לעריבות ומתיקות התורה, כי עריבות התורה הוא בחי' ניגון דקדושה שמחיה את האדם בחיות פנימית ונפלאה שאין לשער כלל, ועל כן סומכים לזה את הבקשה על לימוד לשמה, כי הלימוד לשמה היא עיקר העצה לזכות לניגון דקדושה וכמובן במאמר.

פרשת העקדה ולעולם יהא אדם

ואח"כ אומרים פרשת העקדה, שזה מלמד אותנו שהניגון דקדושה מוכרח להתחיל עם בחי' דיבור, בחי' תורה שבעל פה בלילה, שזה בחי' הנסיונות של אברהם אבינו שהיו בחי' הושך ולילה, כי בעת הנסיון אזי האדם בבחי' הושך וקמנות גדולה, אבל רק ע"י שאברהם אבינו עמד בנסיונות, וגילה מלכות ה' בעולם אף בעומק בחינות הושך ולילה, ע"י"ז נוצר כלל ישראל שהם בחי' הניגון דקדושה, וכפי שממשיכים ואומרים 'אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו', שזהו עיקר הניגון דקדושה בפשיטות, והכל הוא על יסוד שאנחנו עמך בני בריית בני אברהם אוהבך' וכפי שמזכירים שנשבעת לו בהר המוריה, והיינו בעת העקדה, וכן זרע יצחק יחידך שנעקד על גבי המזבחה, כי דווקא המסירות נפש הזאת יצרה את היסוד של כלל ישראל שמאיר אצלם הארת הניגון דקדושה בבחי' 'אשרינו מה טוב חלקנו הנ"ל, ובאמת על דרך הפשט ייתכן מאוד שכל העקדה היא הקדמה למה שמזכירים זאת ב'לעולם יהא אדם', ולפי"ז הוא ממש עניין זה של בחי' הקול והדיבור, כי העקדה היא בחי' הדיבור, בחי' עמידה בנסיונות וגילוי המלכות בכל זמן, שזה בחי' תורה שבעל פה בלילה, וה'לעולם יהא אדם' היא בחי' הקול שמאיר בתוך הדיבור, הארת הניגון דקדושה של עם ישראל.

ואחר כך אומרים קרבנות שהם בחי' תיקון הניגון דקדושה, בבחי' בירור רוח האדם מרוה הבהמה וכמבואר בדברי מוהרנ"ת (הל' אפוטרופוס ה"ג אות ז), ובקרבנות עצמם נכללים כל הבחינות של תיקון הניגון, כי פרשת תמיד וקמורת הוא בחי' הקול והדיבור, כי פר' התמיד הוא בחי' חיות ומוחין שהוא בחי' הקול, וקמורת עניינה להעלות הקדושות הנפולות ולגלות מלכות ד' אף במקום אפילה והושך שזה בחי' תיקון הדיבור (וכמבואר באריכות בדברי מוהרנ"ת הל' חלוקת שותפין ה"ה), וזה מה שמסיימים את הקמורת בפסוקים של ד' צבאות עמנו וכו', כי זה הגילוי של הקמורת, שהשי"ת עמנו תמיד אף במקום האפלה וההושך, כי תמיד אנו מגלים מלכות דקדושה, וע"כ קמורת הוא בחי' שמחה כמובא (בליקו"מ סי' כד), כי הוא בחי' תיקון הדיבור שהוא בחי' היסוד לתיקון השיר והניגון דקדושה.

איזהו מקומן וברייתא דרבי ישמעאל

ואחר כך איזהו מקומן וברייתא דר' ישמעאל, שהוא כדי ללמוד משניות וגמרא (כמובא בשו"ע סי' נ'), והיינו כמבואר במאמר שלימוד תורה שבעל פה הוא בחי' התיקון וכי ע"י לימוד לשמה יכולים לתקן גם ביום כמובן במאמר וכמבואר בספר באיבי הנחל, והלימוד של איזהו מקומן וברייתא דר"י הוא בדרך כלל לימוד לשמה כי אין בזה שום כבוד, ואולי בזה יש להמתיק מה שתקנו הגאונים לומר איזהו מקומן וברייתא דר' ישמעאל כדי שיוכה כל אדם ללמוד משנה וגמרא כלשון השו"ע שם, היינו שיוכו ללמוד לשמה ועל כן אף מי שלומד כל היום משנה וגמרא תקנו לומר משנה וגמרא זו שע"י"ז יהיה לו לימוד לשמה בכל יום), וע"כ אומרים זה קודם התפילה שהיא בחי' הניגון דקדושה כי ע"י תורה שבעל פה זוכים לניגון דקדושה וכנ"ל.

ובפרטות במשנה וברייתא זו מרומז בהדיא עניין התיקון הנ"ל של תורה שבעל פה בלילה, כי איזהו מקומן כולל כל סוגי הקרבנות, זה בחי' תורה שבעל פה בלילה שמלמד איך אפשר לגלות מלכות ד' בכל מקום ובכל זמן ע"י ההלכות והמצוות המיוחדות שאפשר לקיים במקום זה, וזה בחי' איזהו מקומן שכולל כל סוגי הקרבנות, כי באמת יש כמה וכמה דרכים לגלות מלכות ד', לפעמים ע"י בחי' תשובה שהוא בחי' הטאת, ולפעמים ע"י בחי' תודה והודאה שהוא בחי' קרבן תודה, ולפעמים ע"י בחי' מסירות נפש שהו בחי' קרבן עולה, ולפעמים ע"י בחי' אכילה בקדושה שזה בחי' שלמים, וכיוצא"ז בשאר קרבנות, וכל זה הוא בחי' התיקון של תורה שבעל פה בלילה שהוא בחי' זו שמלמד לאדם איך למצוא את הדרך להתקרב להשי"ת ולגלות מלכותו יתברך בכל מקום לפי עניינו עד שע"י"ז זוכה לניגון דקדושה.

ועל דרך זה הוא בחינת ברייתא דרבי ישמעאל שהיא י"ג מידות שהתורה נדרשת בהן, שהוא ג"כ בחי' זו כי בכל מקום יש את הדרך והמידה המיוחדת איך למצוא שם את השי"ת (וכמובן בליקו"מ סי' כז וכן מתבאר בליקו"ה הל' תפילין ה"ו אות לד) שזה בחי' תיקון הדיבור ע"י תורה שבעל פה שמלמדת את האדם איך לגלות מלכות ד' בכל מצב ובכל זמן וכנ"ל.

ניתן לקבל את 'החיזוק היומי' למייל ע"י בקשה בכתובת: yefabian@gmail.com

ניתן לקבל את גליון 'המקורבים' השבועי למייל בכתובת: E0773140331@GMAIL.COM

ניתן לקבל את גליון 'הקבצו' החודשי במייל ע"י בקשה בכתובת: vhecmu@gmail.com

ניתן לקבל עדכונים בחסידות ע"י 'ברסלב גלובל' בכתובת האימייל: info@breslevglobal.com

בימים אלו של ספירת העומר, נשתדל בעז"ה להתמקד במ"ח קנייני התורה, ולהוציא נקודה קצרה ומעשית מכל קניין.

הכסף. נמצא שלא היינו – לא בתפילה, לא בבית, לא בכולל, לא בבנק, לא באוכל, לא במלפון, ולא בכסף...

'ישוב הדעת' – פירושו: תהיה כאן. יש לך רק 'קצת זמן', ואתה מסוגל לעשות רק 'טיפ-טיפה'? אין שום בעיה. אבל את זה תעשה עם כל הלב וכל הנשמה. הכמות זה לא הנושא, אלא האיכות, והאיכות לא דורשת כלום, רק אותך בעצמך...

* * *

תהיה 'כאן' – לא 'שם'!

'יצאתי מדעתי – תיכף אשוב...'

איך אנחנו אוהבים לומר? 'אין לי זמן לנשום'. וזה כל כך נכון. כי כל הבעיה היא כשלא עוצרים 'לנשום'. אבל אם תעצור לכמה שניות לפני כל דבר, תנשום עמוק, ואז תיכנס לזה – זו תהיה חוויה אחרת. הצי שעה של תפילה, רבע שעה של לימוד – עם 'ישוב הדעת', זו חוויה! ויש לנו עולם מלא של חוויות כאלו.

מוכר? קורה לפעמים. אבל יש מצב גרוע יותר: 'יצאתי מדעתי – לזמן בלתי ידוע, ספק אם אשוב...'

* * *

'ישוב הדעת' – זה לא 'עוד משהו', אלא כל העניין. לעשות משהו 'עם' ישוב הדעת או 'בלי' – זה הרבה יותר מההבדל בין משולנט חם או קר.

הקניין השלשה-עשר מקנייני התורה הוא 'ביישוב', וביאר רש"י 'ביישוב הדעת'.

'ישוב הדעת'. המוצר הכי בסיסי, והכי לא מצוי. בדרך כלל הוא מצוי בבתי אבות, אם עדיין יש 'דעת'... ככה זה. כל החיים יש 'דעת' ואין 'ישוב', ובגיל תשעים, כשמגיע 'ישוב' – צריכים לחפש את ה'דעת'...

אנחנו חיים אמנם בתוך ה'ישוב', אבל רחוקים מאד מלהיות מיושבים. כמעט בכל זמן מקום ומצב שתפגוש בנאדם, ותרצה ממנו משהו, הוא יאמר 'אין לי זמן', ויסמן לך באצבעו על אזור הגרון, בצורה שאומרת 'אני ממש חנוק, אין לי זמן לנשום'.

לכשתבדוק במה הוא עסוק, אולי הוא מנהל מוסד או עסקן רפואי – תגלה שהוא עסוק ב'אין לי זמן'. כלומר, בתפילה 'אין לי זמן' כי הוא ממחר הביתה. בבית 'אין לי זמן' כי הוא ממחר ללימודים / לעבודה. כשהוא מגיע לשם, עדיין 'אין לי זמן' כי הוא בפיגור וחייב להשלים המון דברים שהצטברו – מכל הזמנים שבהם 'לא היה לי זמן'... וכך הלאה.

בקיצור: ביום, בלילה, בבית, בבית כנסת, בלימוד, בעבודה, בבנק, באוטובוס, ברמזור, ואפילו בחופשה – תראה אנשים עומדים על קוצים, חסרי סבלנות, עם מבט לחוץ שנעוץ בשעון / במלפון / או מעבר לאופק הרחוק...

* * *

זה נכון לגמרי. אין לנו הרבה זמן. סך הכל עשרים וארבע שעות, כפול לא הרבה ימים, ובכלל לא הרבה שנים, וכבר צריכים להספיד אותנו.

אבל בתוך ה'קצת' הזה – אנחנו מספיקים דברים; שלש תפילות ביום, קצת לימוד פה ושם, קשר עם חברים ולפעמים גם עם המשפחה, חסדים מידי פעם, ועוד כמה דברים. והדברים האלו – גם אם הם קצת, הם שווים המון, כי זה 'כל' מה שמתבקש מאתנו, גרם לא יותר.

הבעיה העיקרית היא, שגם את ה'קצת' הזה אין לנו, כי אנחנו פשוט 'לא שם'. אם בתפילה חושבים על הבית, ובבית על הכולל, ובכולל על הבנק, ובבנק על האוכל, ובאוכל על המלפון, ובמלפון על

אורות ובלים

אתה אוהב יותר את היום או את הלילה?

לא באמת משנה. כי כל יממה מורכבת משניהם. וכנראה, גם כל שלב בחיים.

* * *

הקניין הארבעה-עשר והחמשה-עשר מקנייני התורה – הם 'במקרא' ו'במשנה'.

לכאורה זה לא 'קנייני התורה' אלא התורה בעצמה. כלומר: את מה לומדים? מקרא ומשנה. ואף אנו יכולים להוסיף: גמרא, הלכה, קבלה, חסידות ומוסר. והרווחנו עוד חמשה קניינים, ואולי עוד חמשה ימי 'ספירת העומר'...

או כנראה שלא. לא מדובר כאן 'מה' ללמוד אלא 'איך' ללמוד, ויש כאן שני יסודות איך ללמוד – אחד נקרא 'במקרא' ואחד נקרא 'במשנה', ובמילים אחרות: תורה שבכתב, ותורה שבעל פה. ואלו הם אכן שני 'אופנים' של לימוד.

תורה שבכתב זה 'יום', ותורה שבעל פה זה 'לילה', וכמובא: "כשהיה משה בהר ארבעים יום וארבעים לילה, לא היה יודע מתי יום ומתי לילה, רק על ידי זה כשהיה לומד תורה שבכתב, היה יודע שהוא

יום, וכשלמד תורה שבעל פה, היה יודע שהוא לילה" (שוחר טוב, תהלים יט, וראה ליקוטי מוהר"ן ג).

* * *

בלימוד התורה, וגם בקיום התורה – ישנם שני חלקים. ואי אפשר לזה בלא זה.

יש את החלק של ה'הארה'. ההרגשה העילאית של 'תורת השם', ויש לי קשר עם השם, ו'אורייתא שמא דקודשא בריך הוא'. ויש את החלק 'המעשי' – מה הפשט כאן, ומה צריך לעשות למעשה.

ובדרך כלל אנו נוטים לאחד מהם; או שאוהבים להתעסק עם ה'אורות', ולהתרפק על ה'גיוואלידי' של התורה הקדושה. ומתקשים 'לרדת' ולהצטמצם לתוך הפשט והלמעשה. או שעסוקים יותר מדי בגבולות הקרים של הפשט והלומדות, ההלכה והחומרות – ושוכחים עם מה יש לנו עסק.

אז זהו. שלימוד אמיתי, וכל דרגה אמיתית – בהכרח מורכבת משניהם יחד. מצד אחד צריך להבין עם מה יש לנו עסק, ולתת להתלהבות להדור ללבנו, להדליק ולהאיר אותו. ובד בבד, עלינו להבין שהתורה היא לא 'כאילו' ו'בערך', אלא יש בה גבולות ברורות מאד של שחור ולבן, מותר ואסור כשר או פסול. וצריך לדקדק היטב כדי להבין, ולהתאמץ כדי לקיים.

* * *

'מקרא' – זה אור. אתה יודע שיש אור עצום של תפילין ושל שבת, ואין לך מושג איך אתה מתקשר לזה. 'משנה' – זה כלי. אתה יודע היטב איך שומרים שבת ואיך מניחים תפילין, אבל מרגיש קר והושך. משניהם יחד – תוכל להתחיל לחיות. להכיר שיש אור, ולקבל את הכלים המתאימים אליו.

אורות בלי כלים – זה שגעון. כלים בלי אורות – זה עצבות. שניהם ביחד – זה יהודי נורמלי ושמה.

יהודי או סוחר

איך אתה מגדיר את עצמך?

לפי העיסוק שלך – סנדלר, אינסטלטור, מנהל בנק, סופר ומרצה; או לפי מה שאתה באמת – יהודי?!

* * *

הקניין הששה-עשר מקנייני התורה – הוא 'במיעוט סחורה'.

מהו השיעור של 'מיעוט' סחורה? האם יש מספר מסוים של 'מטר' או 'קילו' – כדי למדוד מתי זה 'מיעוט' ומתי זה 'ריבוי'? ולביאורו של

רש"י: 'לא תימצא תורה לא בסחרנים ולא בתגרים'. נמצא לכאורה שאפילו 'מיעוט סחורה' מהווה בעיה, כי עצם העיסוק במסחר הוא סתירה לקנייני התורה.

ונבין, שלא מדובר כאן בעניין מוסרי, או מעלה. אלא ב'קנייני התורה'. כלומר, אם אין לך את זה, אין לך עם מה 'לשלו', ואתה נשאר יהודי 'ללא תורה'. משכך, חשוב לנו מאד ברמה קריטית להבין את העניין. האם מסחר הוא בסדר או לא, וכמה?

* * *

התשובה היא פשוטה: ההבדל הוא – אם אתה רק 'עוסק בסחורה' או שנהיית 'סוחר'...

שתי גישות ישנם בעולם לנושא ה'עבודה'; הראשונה רואה בה כאמצעי – היות ועל האדם לעסוק לפרנסתו [בפשטות משום 'השתדלות', ובפנימיות משום 'בירור הניצוצות'], לכן, הוא בוחר לו מקצוע הקרוב ללבו – החל מראש ממשלה ועד שרברב – וממלא דרכו את השתדלותו.

השניה רואה בה מטרה ותכלית – אתה לא יכול להיות בטלן ופרוץ. ולכן, אתה חייב 'להיות משהו'. וה'משהו' הזה – הוא הקריירה הכלכלית שלך. זה המהות שלך, זה מה שמגדיר אותך, וזה מה שאמור להופיע תחת ה'פרופיל' שלך [וכמעט תחת ה'לאום'...]

ההבדל מתבטא כששואלים אותך 'מי אתה?' אם אתה עונה: 'סנדלר' 'נגר' או 'ראש עיר' – הפכת את העבודה לעצם מעצמך ובשר מבשרך. לעומת זאת, אם אתה עונה: 'יהודי', שלצורך העניין עוסק לפרנסתו בסנדלרות נגרות או ראשות עיר, אבל לא זה 'מה שהוא', השארת את העבודה על מקומה הנכון.

* * *

זהו 'במיעוט סחורה'. אתה יכול לעסוק במסחר, אבל אל תהיה מה'סחרנים' ומה'תגרים'.

וזו לא רק 'הגדרה' אלא 'מהות חיים' שמשפיעה על המחשבות שלך במשך היום – האם הם ממוקדות בעצמך, או בעבודה שאתה עוסק בה.

וכמו שאמר רבי נתן לבנו, שעבד לפרנסתו בדואר: בכל הדרך אל הדואר, בהלך ובחזור, תחשוב בעבודת ה'. וכשאתה נמצא בדואר – תחשוב על הדואר, שלא תעשה מלאכתך רמיה. הוא לא התכוון רק משום 'ניצול הזמן', אלא גם ועיקר בשביל ה'הגדרה' מי אתה.

ובזהירות אך בהחלטיות: גם 'אברך כולל', 'ראש ישיבה' או 'משפיע' – זה 'עיסוק' ולא אתה בעצמך. תחת הכותרת 'אתה בעצמך' יכול להיכנס רק משהו מהותי כמו 'יהודי', 'תלמיד חכם' או 'צדיק' וכדומה.

זה לא קל, אבל מאד קריטי. הגדרה פשוטה שמשנה חיים.

ליקוטי מוהר"ן – זה מדבר אלי!!

זה לא סלוגן – זה דרך חיים!!

אם הגישה שלנו לתורה היא מתוך 'לחץ', לא תוכל לעולם להתחבר. לכן חייבים 'מיעוט' של דרך ארץ, כדי לקלוט שגם ברגעים 'ריקים' – אתה מקבל את הזריקה של החיים [עם כל החבילה]. וכעת, אתה בן חורין להתחבר באמת לתורה.

אבל רק 'מיעוט'. אם כל היום תאכל לחם חנם – זה כבר לא נעים. וגם עלול להיפסק – כי 'אין התחייבות למבצעים'. השפע של 'חנם' – מגיע לעולם בזכות אלו שלא משתמשים בו, אלא כשמוכרחים. בשבילם נפתח 'האוצר' הזה, וכשהוא פתוח – כבר נהנים ממנו כל העולם. (על פי ליקוטי מוהר"ן ח"ב סימן עח).

רגעים של 'סתם'

דרך ארץ 'קדמה' לתורה.

ומה קורה 'לאחר' שקבלנו תורה, האם עדיין צריך 'דרך ארץ'? ואם כן – מתי, וכמה.

* * *

הקניין השבעה-עשר מקנייני התורה – הוא 'במיעוט דרך ארץ'.

'דרך ארץ' הוא דבר טוב או לא? אם הוא טוב – למה שיהיה לנו ממנו רק 'מיעוט', ואם הוא לא טוב, אז למה שיהיה לנו ממנו בכלל? בעצם, מה זה בכלל 'דרך ארץ'? בעולם קוראים ל'נימוסים' ומדות טובות 'דרך ארץ', האם זו גם המשמעות של זה על פי התורה?

הפירוש הפשוט של 'דרך ארץ' הוא להתנהג כדרך כל הארץ, ובמילים אחרות: להיות מעורב בין הבריות. לא להיות מנותק, תלוש, וחסר תקשורת. אלא להיות אדם נורמלי, מיושב, שמעורה בענייני העולם.

לפי זה, מובן שאמנם צריך את זה, אבל עם גבול. צריך להיות אדם נורמלי, שאפשר לומר לו 'בוקר טוב' ולקבל ממנו תגובה. אדם שידוע לאחל 'מזל טוב' כשצריך, וגם להתעניין בשלומם של אנשים שבסביבתו. אבל לא צריכים להפוך את כל זה ל'תכלית', ולהיות פרשן פוליטי, שכל יומו וחיים סובבים סביב 'מה נשמע' ו'מה קורה'.

* * *

בפנימיות, יש בזה פן נפלא מאד.

למה באמת צריך את ה'דרך ארץ' הזה? האם לא היה עדיף שנהיה אנשים רוחניים, שכל היום עסוקים בלימוד תורה, תפילה, והשגות רוחניות? לשם מה צריך את העסק עם הגוף, עם אנשים, ועם העולם – דבר ש'מבזבז' הרבה זמן, וגוזל נתח נכבד מהחיים, על מה-בכך.

התשובה היא – לגלות שה' הוא טוב. אם אתה כל היום לומד תורה, ללא רגע של הפסקה – אתה חי בזכות עצמך. אתה 'משלם' על האויר שאתה נושם, ועל זכותך לחיות. אבל כשיש רגעים בהם אתה לא יכול ללמוד, [ואסור לך אפילו לחשוב על דברי תורה...] – אין לך במה 'לשלם', ואתה חי כעת 'בחנם'...

באותם רגעים, אתה מגלה את הטוב האמתי והשלם של ה'. הוא נותן לך – כי הוא פשוט רצה לתת לך. והוא לא נותן בצמצום – אלא מפנק אותך ונותן לך כל טוב, והכל בחינם. סתם, כי הוא טוב ורוצה להיטיב לך. ולא רק לך, אלא לכל העולם – הוא מחיה את כל הצמחים, הבהמות, והגויים. והכל בחינם.

* * *

זה חשוב בעצם. אבל זה גם אחד מ'קנייני התורה'.

ללקק את האותיות

יצא לך לאכול פעם – נמו לשם שמים?

אם היה לך מרק בלי טיפת מלח, ואכלת את זה, זה היה 'נמו' לשם שמים...

* * *

מה ההבדל בין מרק מתובל למרק תפל? המרכיבים הם אותם מרכיבים, שניהם בריאים באותה מדה, ושניהם מזינים באותה מדה. אז מה בכל זאת חסר? טעם, עריבות, תענוג.

וזה מה שהופך את זה ממשחו 'מושך' – שאתה צריך להתגבר על עצמך שלא לאכול אותו בלעיסות, למשהו 'דוחה' – שאתה צריך להתגבר על עצמך כדי לאכול את זה...

כשאוכלים, לא אוכלים רק כדי להשביע את הגוף, אלא גם – ואולי בעיקר – כדי להשביע את הנפש. וכשהסר את הרכיב של הטעם – זה אמנם משביע את הגוף, אבל לא את הנפש. ועל כך כותב הראב"ד: 'תמעט באכילה, אבל המעט שאתה אוכל, יהיה מתובל וערב'.

* * *

הקניין השמונה-עשר מקנייני התורה – הוא 'במיעוט תענוג'.

מקובל בשם הגר"א לפרש את כל ה'מיעוט' שמופיעים בקנייני התורה – על דרך החיוב ולא על דרך השלילה. ולענייננו, כדי לקנות את התורה, זקוקים לפחות ל'מיעוט' של תענוג.

כשאנחנו מבקשים על לימוד התורה, אנו מבקשים בקשה הריגה ויוצאת דופן. לא מבקשים (רק) על עצם הלימוד, אלא על 'הטעם' – "והערב נא ה"א את דברי תורתך בפנינו". הלשון הזה הוא לשון שטבעו חכמים, והיא חלק מברכת התורה שהיא מדאורייתא, כלומר, יש כאן משהו מהותי ועקרונותי, ולא תוספת ותחביב.

אם נשתמש בהגדרה למדנית, נמצא ש'לימוד תורה שאין בו 'טעם' – חסר בעצם הלימוד' [וכמובאר בהקדמה הידועה לספר 'אגלי טל',

ש'תורה לשמה' – הכוונה לימוד מתוך תענוגות, ולכן, תחילת לימודו של התינוק, מלווה בלקיקת דבש. לא רק כאמצעי טכני – אלא כהגדרה מהותית.

* * *

לימוד תורה היא המצווה הכי חשובה [ותלמוד תורה כנגד כולם], ובאותה מדה – המצווה הכי מסוכנת. וההבדל בין שני האפשרויות הוא – האם התורה היא 'מידע' או 'חיבור'.

אם היא משמשת למידע אינטלקטואלי גרידא – זהו 'שלא לשמה', שבמקרה הטוב איננה אסורה, ובמקרה הגרוע 'נזח לו שלא נברא'. רק אם היא משמשת ל'חיבור' – זוהי 'תורה לשמה' שעליה נאמר כל המעלות העצומות.

וההבדל מתבטא ב'טעם'. אם מרגישים בזה טעם [לא טעם שכלי אלא טעם רגשי – ולכן ההדגשה היא 'הערב נא את הדברי תורתך בפנינו'] אז יש כאן חיבור. ואם לא – אין כאן אלא מידע.

מסופר על החזון איש, שראו אותו מסתובב בחדרו מקיר לקיר, כשפניו אדומות, והוא חוזר שוב ושוב 'אמר אביי' 'אמר אביי', כך במשך שלשת רבעי שעה. לא היה כאן שום חידוש ב'הבנה' כמובן, אבל היה כאן חיבור רגשי עמוק לעצם המילים הקדושות. זוהי תורה לשמה.

* * *

ויש לכך הרבה השלכות – פרקטיות ומהותיות; המשיכה אל הלימוד, החשק כשיושבים מול הספר עוד קודם שפתחו אותו, הביקוש להבין באמת, ועוד ועוד – כל אלו מושפעים ישירות מהחילוק בין 'מידע' לבין 'חיבור'.

קח פסוק אחר, משנה אחרת, או קטע בספרי הצדיקים, ותנסה ללמוד אותו – לא מתוך ניסיון 'להבין' אלא מתוך ניסיון 'להרגיש' את הטעם של המילים הללו. תלעם אותו שוב ושוב, עד שתרגיש את המתקת על השפתיים. ואז – נכנסת לראשונה לעולם שנקרא 'לימוד התורה'. אשריך.

זכורות שיעורים ובתי-כנסת למקורבים!

עיר	נושא השיעור	מגיד השיעור	יום ושעה	למרטם
בני ברק	'תמימי דרך' תורה הליכה עם חניכי הישיבות ב"ב	לומדים בחבורה חברות	פעם בשבוע	0548487317
בני ברק קרית הרצוג	ליקוטי הלכות	לומדים בחבורה	מתאזר שבת בבית פרטי בשעה: 10:00	0548496139
בני ברק קרית הרצוג	שיעור התחזקות	נושא ברשה	בכל ליל שבת	0548496139
בני ברק	התחזקות	רבנים שונים	יום שני בערב לבחורים	0548517128
בית שמש	חבורה ללימוד לקוטי מוהר"ן	לומדים בחבורה	יום שישי בשעה: 11:00 בבוקר	0548528387
קרית ספר	בית מדרש 'נצח ישראל'	תפילות \ שיעורים \ מלווה מלכה ועוד		רח' מסילת יוסף 34 (מאתורי 'בר כל')

עזרו לנו להגדיל את התפוצה!
ע"י תרומה במכשירי 'קהילות' הפשוט: 'עלמא דאורייתא' תרמו וכתבו: עבור 'המקורבים' תזכו למצוות!

השיעורים הקבועים לשבת אמור ולשבוע בהר

יום	חודש ניסן	הדף היומי מסכת בכורות	מנהג ברוך עמוד היומי 'דרשו'	ליקוטי מוהר"ן ח"א	ליקוטי הלכות חלק ז	העמוד היומי
ז	ו	כד	חזרה	כו:	ז	קיא:
א	ז	כה	שעב, ט	כו:	יח	קיב:
ב	ח	כו	שעב, ט-יב	כז:	יט	קיג:
ג	ט	כז	שעב, יג-טז	כח:	כ	קיג:
ד	י	כח	שעב, יז-יט	כח:	כא	קיג:
ה	יא	כט	שעב	כט:	כב	קיד:
ו	יב	ל	חזרה	כט:	כג	קיד:

התורה הנלמדת בחבורת 'תמימי דרך' העולמית: ליקוטי מוהר"ן, חלק ראשון, תרה ז.

עלון 'המקורבים'

ליצירת קשר, לתרומות, להנצחת שם, לקבלת הגליון האימייל, למוקדי ההפצה, ולפרסום בגליון פנו לקו 'המקורבים': 077-31-40-331 והשאירו הודעה בשלוחה: 72 או לאימייל: E0773140331@GMAIL.COM

* * *

ניתן לתרום (וכן לקבל את הגליון עד לביתכם) דרך מכשירי 'קהילות' בכל רחבי הארץ! וכן דרך קו 'קהילות': 0732757000 בשלוחה: 11318 (בכל האופנים יש לציין: עבור עלון המקורבים, וכשהתרומה היא דרך הטל' יש להשאיר הודעה לאחר מכן בקו המקורבים הנ"ל בשלוחה 72 על סך התרומה, ושחיא מיועדת לעלון זה) תזכו למצוות!

* * *

נשמח לקבל כל הומר לגליון ע"י שליחה לכתובת האימייל הנ"ל עד יום שני בערב בצירוף שם מלא ומיקום עיר! (אפשר שם וכתובת בדווימ, ולציין זאת), עם זאת, אין התחייבות שהדברים יפורסמו, ואין לראות באי-פרסומם שום צד פגיעה (יתכנו הרבה סיבות, גם טכניות), בהצלחה!!

קו 'זיכוי הישיבות' – ברסלב'

בני התורה המקורבים

לאורו של רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

077-31-40-331

שלוחה: 1	הודעות ועדכונים.
שלוחה: 2	לשמיעת הגליון הנפלא 'הקבוצ'.
שלוחה: 3	0 – שיעורי הרב ישראל מאיר גלינסקי שליט"א. 1 – לשיעורים וכנסים שנמסרו למקורבים.
שלוחה: 4	1 – שיחת חברים \ הודעות מאזינים. 2 – להשאת הודעה למאזינים. 3 – לשלוחת 'הליכה עם תורה' – 'חבורת תמימי דרך'. 4 – למענה וייעוץ.
שלוחה: 5	סיפורי התקרבות וראיונות.
שלוחה: 6	1 – פניני ליקוטי מוהר"ן על התורה. הרב שרגא זילברמן: 2 – שיעורים בליקו"מ. 3 – שו"ת ברסלב. 4-5 – שיעורים מכלל משפיעי אנ"ש. 6 – שיחות ומכתבי מוהר"א ש. 7 – הזוה"ק בלשה"ק. 8 – דברי גדולי ישראל במעלת לימוד עמוד היומי בזוה"ק.
שלוחה: 7	1 – שיעורים ברחבי הארץ. 3 – חברותות ברחבי הארץ. 2 – להשאת הודעה לביקוש שיעור או חברותא.
שלוחה: 8	1 – קוי תוכן נוספים (מרכזיית: ברסלב \ פנימיות התורה \ האמונה). 2 – שירי ברסלב. 3-4 – שירים כלליים. 5 – שירי 'דרשו'. 6 – תיקון הכללי בניגון. 1 – שידור חי.
שלוחה: 9	1 – שידור חי.
שלוחה: 0	0 – הודעות קבועות ונחוצות.

אמר רבינו הקדוש: 'רציתי שהעלון שלי יתפשט בכלל בנות האנשים המתמידים בעבודתם כאנשי ליטא!!'

(שינוי שרדי קודש ז"ב, סימן ז"ר)